

**ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE
WOJEWODY MAZOWIECKIEGO**

z dnia *13 grudnia* 2017 r.
w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. poz. 744 oraz z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zmienia się dotychczasową nazwę ulicy położonej w Mieście Mińsk Mazowiecki z Braci Rokickich na Feliksa Rawskiego.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Burmistrzowi Miasta Mińska Mazowieckiego.

§ 3. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. *o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz. U. poz. 744), zwana dalej „ustawą”. Ustawa została zmieniona ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. *o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz. U. poz. 1389).

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na podjęcie działań przez organ jednostki samorządu terytorialnego.

Rada Miasta Mińsk Mazowiecki nie wykonała ustawowego obowiązku i nie dokonała zmiany nazwy ulicy Braci Rokickich. Wojewoda zwrócił się, w trybie art. 6 ust. 3 ustawy, do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (pismo z dnia 24 listopada 2017 r. znak WNP-I.40.659.2017.KS). Na mocy art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu

na wydanie zarządzenia zastępczego. Opinia IPN wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 grudnia 2017 r. (pismo z dnia 6 grudnia 2017 r. znak BUW-940-229(4)/17).

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa Braci Rokickich wypełnia normę art. 1 ustawy.

Nazwa Braci Rokickich upamiętnia działaczy komunistycznych pochodzących z Mińska Mazowieckiego. Stanisław Rokicki, ps. „Suchy”, urodzony 30 marca 1908 r. w Mińsku Mazowieckim w rodzinie robotniczej. W 1925 r. wstąpił do KZMP, w 1928 r. do KPP. Podczas kampanii do Sejmu w 1928 r. przemawiał na rynku w Mińsku Mazowieckim – został wówczas aresztowany przez policję i osadzony w więzieniu w Warszawie przy ulicy Daniłowiczowskiej, w tzw. centralniaku. Na wolność wyszedł po 6 miesiącach. Aresztowany w czasie tzw. marszu głodnych we wrześniu 1931 r. – osadzono go wówczas na Pawiaku przy ulicy Dzielnej. Wyszedł po upływie 8 miesięcy. Działał w Klasowych Związkach Zawodowych, był organizatorem wielu strajków w 1936 r. Był sekretarzem dzielnicowym KPP w Mińsku Mazowieckim. W 1937 r. wyjechał do Będzina, gdzie otrzymał pracę w firmie „Kugelmann”. Utrzymywał kontakt z czeskimi komunistami. Po wybuchu wojny w grudniu 1939 r. uciekł wraz z żoną i dwiema córkami do Mińska, bez podejmowania pracy w tym mieście. W połowie stycznia 1942 r. nawiązał kontakt z Władysławem Skowrońskim („Młot”) i rozpoczął proces tworzenia PPR w Mińsku. Na pierwszym posiedzeniu został wybrany sekretarzem Komitetu Dzielnicowego PPR; przybrał pseudonim „Suchy”. Jednocześnie wszedł w skład Komitetu Okręgowego PPR w terenie oraz grupy wypadowej GL. Zmarł w sierpniu 1943 r.

Marian Rokicki, urodzony w 1914 r. w Mińsku Mazowieckim. W 1931 r. wstąpił do KZMP. Kilka razy aresztowany przez policję w latach 30. Od 1934 r. do 1936 r. pełnił obowiązki sekretarza Komitetu Miejskiego KZMP w Mińsku Mazowieckim. Był również członkiem Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom. Dążył do zbliżenia między KPP a „wiciowcami”. W grudniu 1936 r. wyruszył, jako jeden z pierwszych mińskich komunistów, do Hiszpanii, by brać udział w wojnie domowej po stronie lewackich Brygad Międzynarodowych. Nie dotarł tam jednak, gdyż został zawrócony z Pragi czeskiej. Następnie został aresztowany na granicy w Cieszynie i osadzony w więzieniu mokotowskim przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie. Zmarł w Białymstoku w styczniu 1940 r.

Stosownie do brzmienia art. 1 i 6 ust. 1 ustawy wskazać należy, że podstawowym jej założeniem było skuteczne wyeliminowanie z przestrzeni publicznej nazw propagujących symbole ustrojów totalitarnych, przy poszanowaniu miejsc pochówku, grobów i cmentarzy, a także własności prywatnej. Przedsięwzięcie zmiany nazw jest jednym z elementów polityki historycznej, jako kategorii historii służącej kształtowaniu świadomości historycznej społeczeństwa, w tym świadomości gospodarczej i terytorialnej oraz wzmocnieniu publicznego dyskursu o przeszłości w kierunku pielęgnowania więzi narodowych niezależnie od bieżącej polityki państwa. Polityka historyczna dotyczy interpretacji faktów, bytów i zdarzeń oraz jest rozpatrywana w kategoriach racji stanu społeczeństwa i narodu, jako element mający charakter długofalowy i stanowiący fundament państwa.

Na mocy art. 6 ust. 2 i 3 ustawy organ nadzoru jest zatem zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego dokonującego zmiany nazwy ulicy z Braci Rokickich na Feliksa Rawskiego. Dokonując zmiany nazwy ulicy, organ nadzoru uwzględnił nazwę

zaproponowaną przez Miasto Mińsk Mazowiecki, pismem z dnia 15 listopada 2017 r. znak B.M.0004.69.2017.

Feliks Rawski to mińszczanin (ur. 18 maja 1886 r., zm. 30 października 1973 r.) wielokrotny zdobywca najwyższych miejsc w wyścigach kolarskich m.in. Mistrz Jazdy Cyklowej Królestwa Polskiego na rok 1912, Wicemistrz wyścigu kolarskiego na 300 wiorst na Pierwszej Wszechrosyjskiej Olimpiadzie Sportowej w Kijowie w 1913 r. Był inicjatorem i fundatorem pierwszego w Mińsku Mazowieckim toru kolarskiego wraz z boiskiem sportowym w 1913 r. we wsi Goździk (dzisiaj ul. Kościuszki) Zmarł w 1973 r. w wieku 87 lat i pochowany został na miejscowym cmentarzu. Od 7 lat w Mińsku Mazowieckim organizowane jest cieszące się dużym zainteresowaniem Kolarskie Kryterium Uliczne im. Feliksa Rawskiego. Uchwałą Rady Miasta Mińsk Mazowiecki otrzymał tytuł „Zasłużony dla Miasta Mińsk Mazowiecki”.

Na podstawie art. 5 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Termin wejścia w życie zarządzenia, ze względu na ważny interes państwa i przytoczoną wyżej argumentację, dotyczącą podstawowych założeń ustawy, oraz z uwagi na bezczynność Miasta w zakresie zmiany nazwy, czyni zadość zasadom demokratycznego państwa prawnego, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523).

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), pouczam, że na zarządzenie zastępcze Miastu przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone zarządzenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI
Zdzisław Szipiera

